

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyílttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Hieronymi beszámolója.

Debreczen, decz. 12.

Hieronymi Károly ama kevés politikusok közé tartozik, kikre az egész ország hallgatva figyel, midőn közügyekről beszélnek. Tiszta látása, mely a távolságba és a mélységbe hatol, éles ítélőképességének tárgyilagossága, valamint élénken kidomborított kötelességtudata a köznek szolgálatában, nagy tehetősége gondolkodásának plasztikus, általánosan megérthető előadásához, szinte predesztinálják őt a tulajdonságok annak a kapacitálható, művelt társadalmi rétegnek szónokává, mely fölfelé és lefelé csak ott találja meg határát, hol az elfogultság merev különérdekek következménye.

Az alkotmányos korszak kezdete, tehát három évtizednél hosszabb idő óta vesz Hieronymi aktív részt politikai életünkben s a legnehezebb, válságteljes időkben is bebizonyította, hogy egész ember.

Az érdeklődés, melylyel beszámolója elé tekintettek, melyet vasárnap tartott Aradon, még fokozódott azáltal, hogy Hieronymi az előkelő politikusok ama csoportjához tartozik, mely a mult kormányzat bu-

kásához nem csekély mértékben járult hozzá és kíváncsinak kellett lennünk, vajjon ez a tisztán gondolkozó fej miként vélekedik az új kormányzatról és ennek kilátásairól a jövő választásoknál.

Nos, Hieronymi Károly fenntartás nélkül nyilatkozott erre vonatkozólag és pedig úgy, hogy a bizalomnak, melylyel az ország a Széll-kabinet iránt viseltetik, még inkább meg kell erősödni.

Ennek az előkelő politikusnak a beszédében egy parányt sem találunk abból a hamis páthoszból, melylyel nálunk még elég gyakran találkozunk; de áthatja a beszédet az a jótékony melegség, mely csak az őszinte meggyőződésből és az igazi hazaszeretetből árad ki.

Beszédének magvát a politikai fejtegetések mellett a gazdaságiak képezték.

Bizonyítván nem szükséges különösen hangsúlyozni, hogy Hieronymi az Ausztria és Magyarország közt való gazdasági közösséghez ragaszkodik. Csűrös-esavarás nélkül kijelentette, hogy a különválástól ő nem reméli a hazai ipar gyors fellendülését, mert nálunk az ipar megteremtésének előfeltételei még mindig nincsenek meg kielégítő mértékben s azokat csak a

szakoktatás ápolásának és egyéb rendszabályoknak, valamint bizonyos előítéletek eltűnésének gyümöleseként nyerhetjük el.

Hogy agráriusok és merkantilisták érdekeiket előmozdítani óhajtják, indokoltnak tartja Hieronymi. Csak azt nem helyeselheti, ha ez kölcsönös támadással és ellenségeskedéssel van egybekötve, mert csak az összes gazdasági tényezők egyenlő istápolásában van az ország boldogulása.

Közgazdasági helyzetünk gyökeres javulását nem a politikai rendszerektől várja Hieronymi, hanem helyes közgazdasági itéletüktől és a nemzeti munkától. Ezek fognak, ha alkotmányunkhoz és szabadsági hagyományainkhoz ragaszkodunk, képessé tenni bennünket arra, hogy betöltsük azt a nagy szerepet, mely az európai civilizáció keleti határán reánk vár.

Az a nagy tetszés, melylyel Hieronymi fejtegetései aradi választóinál találkoztak, élénk visszhangot fognak kelteni mindenütt s az egész ország ratifikálni fogja azt és ily előkelő személyiség határozott állásfoglalása a Széll-kabinet mellett mindenütt a legjobb benyomást fogja kelteni.

TÁRCZA

Vörösmarty ünneplések.

Írtas a főiskola tegnap délutáni ünnepélyén elmondotta:
 Kun Béla joghallgató.

Mikor azt mondjuk, hogy miénk a költő,
 Nagyt mondunk: nehéz beváltani.
 Hiába mondja három emberöltő,
 Ha nincsenek beváltva — álmái.
 Hiába mondja ünnepzaj, hozsánna,
 Ha föltámadna, tőlünk mást kívánna:
 Csak azt a „jobb kort”, melyért epedett:
 Szabad hazában szabad nemzetet!

Ha föltámadna, vajjon mit felelnék?
 Ez örömiünnep vajjon nem kora?
 Szabad valóban szívünk, ajkunk, elménk?
 Itt-é a jobb kor, a nagyság kora?
 Haladtunk-é csak annyit is előre,
 Hogy nincs mar lánéz, mely lelkünket gyötörje,
 S bár nincs kiviva mind, mit Ő akart,
 De harci téren látja a magyart!

Ott látja bátran, büszkén, egyetértve,
 Mint milliókból álló sorfalat,
 Mely, hogyha hull is veritéke, vére,
 Tért térre foglal, törtet és halad,
 Ujult időknek ostromát kiállja,
 Nyílt homlokán a Munka glóriája,
 Gyarapszik, nő, bár tengert szenvedte,
 S minden ízében — Árpád nemzete!

Tudnánk-e Néki azt felelni bátran:
 Hogy minden így van, mindez a való!

— Mert a ki fürdik hiu napsugárban,
 Az olyan népnél nincs nagyobb csaló!
 Ki azzal kérked, a mije még nincsen,
 Inkább maradjon örökös bilincsen,
 Inkább a rabság s lánéz, mit rozsdá rág,
 Mint ál-szabadság s — törpe unokák!

Ki börtönben nincs, még nem szabad ember,
 Még nem méltó, hogy levegőn legyen,
 Ha önmagától sikra szállni nem mer,
 Ha alkut köt rá, hogy miket tegyen,
 Ki önként vállalt szolgaságba lép be,
 Ne merjen állni a költő elébe,
 Be úgy se váltja, a mit Ő remélt,
 S nem hogy adná, de — tépi a babért!

Az ily ünneplés rosszabb, mint a semmi,
 Csak szóbeszéd, mely hívőket keres
 S jobb a költőnek sirjában pihenni,
 Mint fölvágni, hol anyyi szív üres,
 Az ily ünnepből, bármi nagy a fénye,
 Soh'sem fakadhat a jobb kor reménye,
 Az ily ünnepnek jobb elmúlnia,
 Az ily ünneplés csak — komédia!

Tudnánk-e Néki azt felelni bátran:
 Hogy mindez nincs így, mindez nem igaz!
 Egy sínes közülünk benn az utcasárban,
 Bár mindönk körül térdig ér a gaz!
 Egy sínes közülünk, ki lelkét eladja,
 Mindnek megvan a maga akarata,
 Csak célunk közös, mint a napvilág:
 Hogy legyen itt igaz magyar világ!

Tudnánk-e Néki azt felelni bátran,
 — Mintha esküdnénk arra, a mi szent —

Hogy úgy hiszünk mi az ő Szózatában,
 Mint fiu abban, mit apja izent,
 Szívében hordja, ki csak magyar ember!
 — S mit Ő megjósolt büszke félelemmel,
 Miben utolsó menekvést talált:
 Tuléltük már a „nagyszerű halált”!

Az Élet az, mit nincs, ki elorozhat!
 Mi mult- s jelent jövőnkhez áthidal
 S a nagy uton míg átkelünk: a Szózat
 Ha kell: vezényszó, ha kell: harci dal,
 Ha kell: toborzó, ha kell: szent imádság
 Minden, mi forral — s bár a vermet ássák
 Gonosz szomszédok — ránk napfény derül,
 Mi már megálltunk rendületlenül!

Tudnánk-e Néki azt felelni bátran:
 Hogy semmi ördög nem bir már velünk,
 Hogy zengő ajkunk minden kis szavában
 Szívünk szólal meg, ha ünnepelünk,
 Hogy ez az ünnep nemcsak addig ünnep,
 Mig a reá szánt nagy napok letűnnek,
 Hogy mindig hű lesz, ki most áldozta,
 Hogy mindnyájunknál: első a haza,

Hogy imádjuk a Béke lobogóját,
 Hogy soh'sem leszünk többé rabigán,
 . . . Hogy fölvehetné újra tört vonóját
 Ha élne még a hős: a Vén Czigány,
 S mig rá figyelünk ittasulva, égvé
 Itt a közerbe s távol messzeségbe,
 Hol magyar föld tart s él magyar család:
 Zenghetné hozzánk a Jövő dalát!

Tudunk felelni! Így van! kétség: hallgass!
 — Több a vigasz, mint az, mi leverő!

Nem csodálkoznánk, ha Hieronymi aradi beszédének alaphangja a jövő választások alkalmával gyakran visszhangzanék, mert nagyon sok jel szól amellett, hogy a frázisok ideje elmúlt és egészséges realizmus kezd a helyébe lépni.

Az országgyűlés ünnepi vakációja.
A képviselőháznak ebben az esztendőben még alig nyolcz ülése lesz. Az eddigi megállapodások szerint ugyanis december 20-án kezdődik meg a parlament szünete és tart egészen 1901 január 4-ikéig. A még tárgyalásra fenmaradó idő alatt az újonczmegajánlásról szóló javaslatot s a költségvetés részleteit tárgyalják.

A községi és egyéb helynevekről
alkotott törvény módosítása, illetőleg végrehajtása tárgyában figyelemreméltó törvényt terjesztett a képviselőház elé az országos magyar iskola-egyesület felügyelőbizottsága. A törvény módosítására nézve azt ajánlják a kérvényezők, hogy a) mondanák ki, hogy minden községnek csak egy és pedig magyar neve lehet; b) hogy eleje vételessék a tapasztalt, az állampolgárok széles rétegeinek megnyugtató felzaklató, őket a magyarság ellen harczba hívó s gyűlöletre tüzelő izgatásoknak, a helynevek az illető községek megkérdése nélkül állapítassanak meg. Mivel pedig az e tárgy körül felidézett békétlenség a kérvényezők vélekedése szerint csak akkor fog helyreállni, ha a törvényt ekként módosítva, végre is hajtatik, oly utasítást is kérnek, hogy az a bizottság, mely a helynevek hivatalos alakjának végleges megállapítására és összeegyeztetésére van kiküldve, ezt a megbízást minél előbb fejezze be.

Egy fontos kérdésről.

Debreczen, december 12.

(—s.) Gazdáinkat a gabonaárakban tapasztalt évekig tartó depresszió kivül még különösen ama nehézségek is elkészerítették, melyek az állat értékesítés terén merültek fel.

Mi csak fajunkban jó, nemes, hatalmas,
Ugy forr, mint hegy mélyén az őserő!
Csak idő kell még, hogy büszkén kitörjön,
Hogy izzó lángja szétfusszon a földön,
Hogy rólunk szóljon a hír, a siker,
De addig várni és — dolgozni kell!

Tudunk felelni! Nincsen pihenésünk!
Pályánk: a küzdés! Jelszónk: fölfelé!
Pótolni azt, mit évszázadja késtünk,
Mig rajtunk ült az önkény éjjele,
Lezuzni azt, mi rosz emlék, maradvány
A koros időkől; s lelket, szívet adván
A versenynek, mely vár, hív, integet:
— Szeretni egymást, mint testvéreket!

A költőt is csak így lehet szeretni!
Csak így ez ünnep — az Ő ünnepe!
Ha gyűlölet van bennünk egy csipetnyi:
A sir mélyén is feljajdul sebe!
Küzdjünk, haladjunk, de csak — összetartva:
Ebben legyen a költő bűvhatalma,
Szív szívre verjen, fogjon kéz kezét,
— Ez az út az, mely jobb korhoz vezet!

E jobb kor nincs itt, — de itt az alapja
A mi munkánkban! itt van a remény!
Sugárait már ide ragyogtatja,
Mint a hajnal az égbolt peremén!
A magyar szellem bontogatja szárnyát,
Merészen már is új mezőkön száll át,
Már is csodálják, mint új csillagot,
Mely a világra új fényt ragyogott!

Tovább! tovább csak! soha meg nem állva!
Majd miénk lesz még mindenütt a tér,
Majd teljesül a költő élet-álma,

Ezeknek oka egyrészt Ausztria irántunk táplált rosszakarata, másrészt a velünk szerződéses államok olyan irányu agrárpolitikája, melylyel függetleníteni kívánják magukat a külföldtől termelés és fogyasztás dolgában.

Ott van például Németország, melynek állattenyésztése az utolsó tíz évben óriásan fellendült s ezzel arányban beviteli szükséglete is kisebbedett s melynek állatforgalmi politikája az export államokkal szemben egyenesen arra törekszik, hogy az élő állat bevitelét megnehezítse vagy egészen lehetetlenné tegye.

Különösen az álategészségügy czimén lehet az export államok bevitele ellen védekezni és nehézségeket támasztani, hiszen tudjuk, hogy Ausztria is úgy szokta kijátszani velünk szemben az állatforgalom szabályozása érdekében létrejött egyezményeket, hogy egészségügyi felügyelet alá helyez és beviteli tilalmakkal sujt néha egész vármegyéket és vidékeket nálunk.

És Ausztriában még a nagy és okatlan magyar gyűlölet is közre játszik, hogy mindenféle nehézségeket támasszon, hiszen ha a most folyó bécsi bojkott is egyedül és kizárólag a mai szarvasmarhákivitelünk ellen irányul s azt akarja tönkre tenni a romániai marha behozatalával.

De ezeket a jelenségeket a magyar kormány nem hagyta figyelmen kívül s látva, hogy a változott viszonyokkal szemben a többi export államok úgy védekeznek, hogy állatkivitel helyett inkább a huskivitelre rendezkednek be, tanulmány tárgyává tette a huskivitel kérdését.

Ebből a czélból az O. M. G. E. egyik titkárárt, Jeszenszky Pált, a földmivelésügyi miniszter kiküldötte a kérdés tanulmányozására Ausztriába, Németországba, de főleg Dániába, mely mint tudjuk, nemcsak az első az export államok között, de abban is, hogy

elsőnek állított föl nagy export vágóhidakat, amikor az élő állatforgalom megnehezítése a huskivitel tette ezéirányosabbá érdekeire nézve.

Jeszenszky Pál egy figyelemreméltó brosurában számol be tapasztalatairól a földmivelésügyi miniszternek s az O. M. G. E. 17-iki ülésén felolvasást is tart e kérdésről, mely bizonyára érdekelné fogja a gazdaközöniséget.

Általában az O. M. G. E. nagyon helyes érzéket tanúsít a magyar agrár érdekek és az azokat fenyegető veszélyek felismerésében, így a bécsi bojkott ügyében is ő fordult első sorban a miniszterhez, állásfoglalásra kérve fel, megértvén, hogy az a félbenmaradt bojkott sokkal nagyobb jelentőségű, mint a minőnek első pillanatban látszik.

Tudjuk, hogy a vak magyargyűlölet mozgója az egésznek és sejtjük, hogy nem lehet más az indirekt értelmi szerző, mint maga Lueger, a ki már 1897-ben a jassy-i vágóhid megnyitásakor az olcsó romániai — moldvai — marhahussal akarta leszorítani a mi exportunkat a bécsi piacról.

A jassy-i pompás vágóhidat Bécsben finanszírozták, megnyitásán Bécs város hivatalosan képviseltette magát és Lueger megjelenése s vele a tervbe vett magyar-ellenes tüntetés is csupán csak a Bánffy kormány közbelépésére, Sturdza egyenes intézkedése folytán maradt el.

Mikor tehát a bécsiek a vámsorompókat akarják megnyitni a moldvai marhák elött, akkor az nem a bojkottot csináló mérsárosok odavetett frázisa csupán, de egy készülő merénylet a mi gazdasági érdekeink ellen, a mit a bécsiek majd minden erejükkel fognak akarni véghez vinni.

Nekünk sem szabad azt tétlenül nézünk és bevárunk. A kormány, mely, mint

Magától hull fejünkre a babér,
Majd járunk még mi tavaszban, virágon.
Majd „lesz még egyszer ünnep a világon”,
Majd hódít még az ősi szittya kar,
Lesz legelől még s vezet a magyar!

Lesz még hatalmas, boldog Magyarország!
Lesz még idő, hogy nem látunk borot!
A nagy népek majd akkor ide hozzák
A közös kézzel megfont koszorut,
Nem temetésre, szemöket törölve:
A szabadsággal örök menyegzőre,
Örömtől sir majd agg és fiatal,
— Az lesz a Jobb Kor, a vég-diadal!

... Majd akkor Téged újra ünnepelnek
Szózat költője! nagy Szellemkirály!
S mint riadója millió kebelnek
Ama Nagy Ének szájról-szájra száll!
Mi nem leszünk már... de Te megpillantod
Az ünneplőket — s pendítsd majd a lantot,
Hadd halljuk ott lenn, hol porunk kihül:
Hogy áll a haza — rendületlenül!

A jó hírnév.

(Francziából.)

Méltóságteljesen emelkedett ki a templom a tél szürkületéből. Bent isteni nyugalom honol. A mellékkápolna küszöbén egy két nő térdek imájába elmerülve, kívülök még néhány feketébe öltözött ajtatoskodó térdelt vagy ült a templomban és csöndesen morszolta imáját. Chocart asszony épen bevégezte ajtatoskodását, letette könyvét és föl-emelkedett. Ezután mélyen meghajtotta jobb

térdét, miközben az imazsámoly szélébe kapaszkodott, ismét fölegyenesedett és kiment a templomból. Mikor a hideg levegőre ért, egy kevéssé dideregni kezdett és jobban beburkolta magát meleg téli köpenyébe. A templomtér mély esőndjén keresztül négy óraútes! hallatszott. Chocart asszonynak eszébe jutott, hogy ma zsúr van nála és hogy a hölgyek öt órára már bizonyosan ott lesznek. Ezenkívül még bérlőnője Guillemine asszony is megígérte, hogy estére hozzá fog jönni néhány fontosabb ügy elintézése végett. Ezek a gondolatok sietteték lépteit. Épen egy sötét, elhagyatott utcába fordult be, a mikor egy koldusnő közeledett feléje, a ki egy csomagot tartott karjai között és tompa hangon könyöradományt kért tőle. Chocart asszony hirtelen tárczája után nyult, de mielőtt még kivehette volna belőle valamit, a koldusnő csomagját elébe helyezte a járdára és így szólt:

— Lajosnak hívják, vegye oltalmába!
— Evvel elsietett.

Chocart asszony egy ideig mintegy megkövülten állott a csodálkozástól. Majd felülkerekedett kíváncsisága és a csomagot fölemelvén, szétnyitotta. Egy csecsemőt pillantott meg, amint csöndesen szunnyadott. Hirtelen nem tudta, hogy mitévő legyen és ismét a járdára akarta letenni a gyermeket, de eszébe jutott, hogy hátha meglátná valaki ezt a csunya tettet és így jobbnak látta, hogy ha a csecsemőt a rendőrségnek adja át. Amde most hazafelé kellett sietnie és így elhatározta, hogy magával viszi a kis lelenczet és estig otthon fogja tartani. Nem gondolkozott tovább, hanem köpenye alá rejtette a kis babát és haza vitte, ahol ebédlőjében a kerevet egyik sarkába fektette le.

fentebb láttuk, a legnagyobb gondossággal kezeli ezt a kérdést, bizonyára hathatósan fogja védeni érdekeinket ezuttal is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 11.

A képviselőház mai ülésében elintézte a kormánynak második sürgős természetű előterjesztését, a horvát provizóriumról szóló törvényjavaslatot. Farbaki előadó után, a ki a javaslatot elfogadásra ajánlotta, Kossuth Ferencz fejtette ki röviden a függetlenségi párt álláspontját. Lehetetlen volt elzárkózni azok elől az okok elől, melyek a javaslat előterjesztését szükségessé tették, a javaslatot azonban ennek dacára sem fogadta el, azzal a megokolással, hogy visszautasító yótumával a provizóriumok rendszerét hibáztatja.

Elesebb hangon beszélt a függetlenségi másik szónoka, Barta Ödön, a ki megtámadta a regnikoláris bizottságot, a miért a végleges rendezés munkálataival eddigéig nem készült el s így kényszerhelyzetbe hozta a provizóriumot.

A feldolgozott anyag óriási halmaza, a kényes kérdések sokasága a postamunkának egyáltalán nem akadályozta Barta Ödön szemében. Elütötte ilyenképen:

— Ha Ausztriából megparancsolták volna, még nehezebb munkát is elvégeztek volna rövidebb idő alatt!

Lukács László pénzügyminiszter nagy sietséggel beismerte, hogy a provizóriumok láncolata bizony nem kívánatos állapot, de hozzátette, hogy a provizórium még mindig jobb az elhamarkodott végleges rendezésnél.

A javaslatot azután a Ház általánoságban elfogadta.

Kossuth Ferencznek és Barta Ödönnek az a szemrehányás, hogy a jobb-oldal egyáltalán nem vesz részt a vitában, a részletek során felszólalásra birta Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki általános tetszés mellett hangoztatta, hogy ő szívesen látja, ha a felmerülő kérdéseket minden oldalon megvitatják, azt a jogot azonban az ellenzék nem pretendálhatja, hogy ő szabja

meg, mikor és mennyit beszéljen a jobb-oldal.

A javaslatnak részleteiben való elfogadása után a Ház, ugyancsak a Farbaky István előadása alapján, megszavazta a marha-levelek bélyegilletékéről szóló novellát.

A holnapi ülésben az indemnity javaslatot és a „Népszava” ellen indítandó sajtópörrel szóló jelentést tárgyalják.

Arlette panasza.

Arlettenek természetesen fájt egy kissé a szive, mikor egyszer véletlenül rájött, hogy Germaine legjobb és legbizalmasabb barátnője kedvese lett a férjének.

Az operában egy hétfőn együtt voltak: Robert a két asszony között ült, Arlette egyszer észrevette, hogy a térdéről lecsuszott a legyezője; lehajolt, hogy fölvegye s ekkor látta, saját szemével látta, hogy Germaine kis lábacskaival Robertnek a cipőjét nyomkodja.

Ettől a naptól kezdve Arlette megfigyelte őket. Ezen apró, gyanus jelből, kacsinásból, stb. meggyőződött róla, hogy a férje őt csakugyan megosálja Germaine-nel. Egy magán-detektiv segítségével csakhamar megtudta azt is, hogy a férjének legény-lakása is van a Mont Thabor-utca egyik házának földszintjén és hogy ott szokott találkozni Germaine-nel.

Arlettenek ez adatok birtokában nagyon könnyű lett volna botrányt okoznia s elválni a férjétől. De ő meggondolta a dolgot. Hat évi házasság után vajjon hány férj hű a feleségéhez? Az idő erősíti a barátságot, de gyengíti a szerelmet. Eszébe jutott, hogy mit mondott neki egyszer Rocqueville doktor a válaszlól.

— Vagy szereti a férjét vagy nem. Ha szereti: akkor nagy fájdalmat érezne, ha le kellene mondania róla. Tehát ne váljék el tőle. Ha pedig nem szereti: akkor bosszút akar állni rajta azokért a nyomorult dolgokért, a melyeket önnel szemben elkövetett. Már pedig sokkal könnyebb bosszút állni rajta akkor, ha nem válik el tőle. Tehát egyik esetben sem kell elválnia tőle.

Különben ha Robertnek már minden áron meg kellett csálni a feleségét: jobb, hogy éppen

Germaine-nel esalta meg. Özvegy volt és független s olyan gazdag, hogy nem kellett Robertnek a pénzét féltetni. S mivel Robertet a hűtlensége miatt egy kissé mégis csak bántotta a lelkiismeret: azon igyekezett, hogy minél gyöngédebb és szeretetreméltóbb legyen a feleségével szemben.

Ez a viszony különben nem sok zavart okozott a szokásaikban, Robert ez idő alatt legalább nem futott más nők után. Ez így tartott vagy két esztendőig, de aztán Robert mégis megváltozott. Mindig ürügyeket keresett arra, hogy a feleségének és barátnőjének a társaságából szabaduljon... Germaine jókedvű volt még ezután is, de Arlette elkezdett aggódni. Mert ez az eset már komolyabb volt, idegen nő szerepelt benne. Megint a magán-detektivhez fordult s néhány nap múlva megtudta, hogy Robert egy kis színésznőnek a kedvese. Nagyon jelentéktelen volt ez a hölgy — a „Mozgó járdát” személyesítette a legujabb fércezműben.

Germaine meggondolta a dolgot; ez az új hölgy már veszedelmes volt, mert megzavarta a házi élet rendjét s bizonyára sok pénzbe is került, mert a művésznőknél az idő igazán pénz. Kíváncsi is volt férjének a csábítójára s a Mont Thabor-utcai ház elé kocsizott egymásután több napon át. Vagy tíz lépésnyire a kaputól megállította a kocsit és várakozott. A negyedik nap végre látta, hogy a férje elmegy mellette, igen vidáman, cigarettézve. Nem sokára megállott egy kocsi is a ház előtt s egy gyerekarcsu csinos, szőke kis leány szállott ki belőle. Egy óra múlva ismét kijött a kapun Robert, a ki nagyon sápadt volt, az igen kipirult művésznővel; a hölgyet besegítette a kocsiba s aztán cigarettére gyújtott és hazafelé indult.

Mikor elmentek, Arlette vágatva haza hajtattott s még a férje előtt ért haza. Germaine, aki meg volt hiva hozzájuk ebédre, a kályha előtt ült és ujságot olvasott. Mikor meglátta a barátnőjét, mosolyogva így szólt hozzá:

— Azért jössz haza ilyen későn, mert vendéged van?

— Azért jövök olyan későn, mert a Mont-Thabor-utczából jövök.

A gyermek nyugodtan tovább aludt, mialatt Chocart asszony a teáscsészéket és a süteményes tányérokat rakosgatta az asztalra. E mellett azonban vigyázott, nehogy a kis vendég örök emléket hagyjon a kereveten. Ebben az esetben a kicsikét a konyhába vitte volna ki, éppen úgy, a mint hasonló illetlen megaviselet esetén a kis kutyákat.

Egyszerre csak két árnyékot látott az ablak mellett elsuhanni, mire a szorgoskodó háziasszony az ajtóhoz sietett, mert sejtette, hogy ezek az érkező vendégek. Csakugyan a küszöbön megjelent a két Sheureux kis-asszony. Nem sok vártatva Lemerle és Chapnit asszonyok is megérkeztek. Alig foglaltak helyet és alig indult meg a társalgás, a mikor egy vékonyan siró hang hallatszott a kerevet sarkából.

A gyermek ugyanis a zsvajra felébredt és keservesen sirni kezdett. A vendégek összenéztek, a nélkül, hogy egy szót is szóltak volna. Hanem az arcuk, a kifejezésük elárulta meglepetésüket.

Chocart asszony erre savanyu arccal kezdte elmesélni azt a bízhetetlen kalandot, hogyan jutott a gyermekhez.

— Borzasztó! Rettenetes! Na de ilyet! — hallatszott a csodálkozó hölgyek ajkairól. Azután a kerevethez siettek, hogy megtekintsék az érdekes vendéget.

— Elég csunya! — szólt Lemerle asszony, mikor megnézte.

— Rejtélyes egy gyermek! — mondotta Chapnit asszony, mialatt a kicsike száját vizsgálta.

— Minden bizonynyal, — válaszolt Chocart asszony. Azután azt kezdték tárgyalni, hogy milyen rossz anyák vannak a

világon, a kik gyermeküket így elhagyják. Egyszerre egy nehéz jármű zörgése hallatszott.

— Ez Guillemine asszony — szólt Chocartné, — Kérem, legyetek egy pár pillanatig türelemmel, a mig elvégzem vele a dolgomat.

Az ebédlő küszöbén egy természetes, piros-pozsgás arcú falusi asszony alakja jelent meg. A fényesen kivilágított sima parkettes szoba, az első pillanatban annyira szokatlanul hatott reá, hogy szinte megijedt; majd gyorsan levetette faczipőit és kezébe fogta, mert nem tudta, hogy hová tegye le őket. Chocart asszony türelmetlenül szólt hozzá:

— Hagyja a faczipőket a lépcsőházban, Guillemine!

A bérlőnő megkönnyebbült és cipőit a lépcsőházba vitte. Félénken a terembe lépett és egy székre ült. Elővette pénztárcáját, a melyből félhangosan olvasta ki a bérösszeget.

— Tessék a bérösszeg, jól van-e? — kérdezte.

Chocart asszony igenlően bólintott és a pénzt zsebébe dugta. Egyszerre csak Guillemine felkiáltott:

— Nini egy kis baba! Jaj de szép! Szabad-e megcsókolnom?

Avval nagy, paraszti kezeivel gyöngéden felemelte a csecsemőt és össze-vissza csókolta. A hölgyek ugyancsak csodálkoztak Guillemine-nak a kis lelenéz iránt tanusított gyöngéd vonalman. Chocart asszony nem is késett figyelmeztetni:

— Ez egy talált gyermek, a rendőrségre akarom vinni.

Könyvek szöktek erre az egyszerű parasztasszony szeméibe és így felelt:

— Ha senki nem akarja elvállalni, akkor megtartom én. Az uram halála óta ugyanis egyedül vagyok és ezt a gyermeket Isten adományának tekintem.

A hölgyek mindenképen le akarták beszélni Guttleminet szándékáról, mert azt hitték, hogy szegénysége miatt nem fogja birni a gyermeket gondozni, de a derék asszony nem állott el feltett szándékától, hanem így szólt:

— Derék munkás-embert fogok belőle nevelni. Ugyan, mibe is kerül egy ilyen kis poronty eltartása!

— De végre is — szólt Chocart asszony szegyenkezve — ne tegye kockára a jó hírnevét. Mit fognak az emberek szólni hozzá, ha maga, a kinek az ura már néhány éve meghalt, avval áll elő, hogy egy pályás babát talált? Nem fogják elhinni.

— Igen, igen — szólt kórusban a többi hölgy is — gondolja meg a dolgot. Hova lesz a jó hírneve!

A bérlőnő ránézett a gyermekre, ezután jóságtól ragyogó szemmel csodálkozva tekintett a hölgyekre. És ki tudja, hogy egyszerű vonásai mögött nem rejtett-e egy kis bosszuság, a mikor így válaszolt:

— Jó hírnev! Bánom is én, a mikor a jó Isten így megajándékoz. Meg azután, kérem alásan, a jó hírnev csak az uri dámaéknak való.

Azzal fölkapta a kis babát és kisietett vele a szobából, a nélkül, hogy köszönt volna.

Germaine felugrott; nagyon sápadt volt s legelőször is tagadni akart mindent, de Arlette nem engedte szóhoz jutni.

— Ne félj, nem akarok botrányni s ha haragudni akartam volna rád, már régóta megtehettem volna, mert két év óta tudok mindent. . . Egyszer az Operában, tudod, mikor Romeo-t adták, leejtettem a legyezőmet és lehajoltam érte. . .

— De Arlette, esküszöm, hogy. . .

— Ne esküdjél, nincs rá szükség. Azt nem bánom, hogy kedvese voltál Robertnek, — de azt legalább megakadályozhattad volna, hogy újabb ostobaságokat kövessen el. Mondom, csak az bosszant, — s ebben te is hibás vagy, — hogy ez a nyomorult két hét óta megcsal bennünket!

Richard O' Monroy.

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándékkul a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmú Csokonai-Naptárt. Azok az előfizetők, kik december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a Csokonai-Naptárra is.

SZINHÁZ.

Mándoky Béla jubileuma.

Ünnepies színt öltött tegnap este a színház, mely zsufolásig megtelt közönséggel, hogy tiszteletének, ragaszkodásának adjon kifejezést Mándoky Béla veterán művésznő iránt, ki negyven évvel ezelőtt lépett fel a színpadon és szolgálta Tháliát nagy szorgalommal, kiemelkedő képességgel.

S heridán Richard-ban lépett az érdemes művész s hogy mily jeles tagja volt a színművészetnek, az este is fényesen bebizonyította. Mintha nem is a negyven évvel ezelőtt látott művészt láttuk volna a színpadon. Játékában annyi érzés, melegség és erő nyilvánult, hogy a taps, mely beléptekor fogadta, szüntelenül meg-megújult s voltak egyes jelenetei, melyben önmagát multa felül.

A jubiléum mellett kitűnő játékkal vívták ki az elismerést Komjáthy-né, Fáy Flóra, Komjáthy, Pataky és Odry Árpád.

Mándoky Béla meg lehet elégedve a tegnapi esti nagy sikerrel. Megmutatta a debreczeni közönség, hogy az igazi művészt tudja méltányolni.

Most, mikor visszagondol fényes múltjára, mely csak édes emlék gyanánt varázslódik elébe, elmondhatja, hogy nem élt és nem küzdött hiába a művészet sokszor göröngyös útján.

A debreczeni színház új tagjai. Komjáthy János színgazgató a jövő színpadára Hodossy Jolánt, a kecskeméti színtársulat énekesnőjét, Várady Mariska naivát, Szabados László jellemszínészt és Mányay Zsigmond basszistát, ki jelenleg a kolozsvári színtársulat tagja, szerződött társulathoz.

Sárosi Paula megy. Sárosi Paula, ki a múlt évadban kedvelt szubrettje volt színházunknak, virágvasárnapról kezdődőleg Makó Lajos színtársulatához szerződött.

Tanay Nagyváradon. A „Szabadság“-ból olvassuk, hogy Tanay Frigyes, színtársulatunk kitűnő bonvivántja Balla Kálmán helyére, ki Győrött lesz színgazgató, Nagyváradra szerződött Somogyi társulatához s az erre vonatkozó szerződést már alá is írta.

Vörösmarty-ünnep a főiskolában.

Debreczen, december 12.

A reformátusok debreczeni főiskolájára kitérték tegnap a háromszínű lobogókat, jelölve annak, hogy a nemzeti ujjáébredés lánglelkű szózatosa költőjének és egyik megteremtőjének százéves ünnepére készülnek, mintegy bizonyításul annak, hogy Vörösmarty nemcsak az a felekezeti, melynek vallásában született, hanem mindenkié, ki csak tiszteli a halhatatlan nagyok emlékét és szívvel-lélekkel magyarnak vallja magát.

Az ünnepélyt, melyet tegnap d. u. fél 5 órakor tartottak a tanárkar és ifjuság közös ünnepének nevezhetjük, mert nemcsak a program volt a tanárok s az ifjuság számaiból közösen összeállítva, hanem a főiskola egész tanárkarának s az ifjuság 600—700 főre menő nagy tömegének megjelenése bizonyította ezt minden szónál ékezebben. De nevezhetjük ez ünnepélyt a városi társadalom s elit-közönség nagy ünnepének is, mert a főiskola falai ritkán fogadtak maguk közé olyan hatalmas és lelkesült közönséget, mint a milyen a tanárkarral és ifjúsággal együtt áldozott tegnap a Vörösmarty szellemének és emlékének.

A főiskola díszterme ünnepi díszbe volt hozva. A lépcsőház felszönyegezve, a terem szárnyas ajtaja előtt a főiskola díszbe öltözött kapusa, benn a terem színtén szönyegekkel borítva, akárcsak az egyházkerületi gyűlések alkalmával. A szónokok asztala zöld posztóval bevonva, az előszobában az ifjusági rendezők feketébe öltözött nagy serege, szóval külsőleg is komoly és díszes kép és ünnepi benyomás. . .

Négy óra után már gyűlni kezdett a közönség s fél 5 órakor már mozogni is alig lehetett a teremben.

Mindenesetre szép figyelem volt, hogy a városunkban levő hatóságok és hivatalok fejei az ifjuság küldöttsége által személyesen is meg voltak hiva s ha mindnyájukat ezek dacára nem is láttuk ott, annál nagyobb örömmel és meglepődéssel jegyeztük föl, hogy az agg főpásztort, Kiss Aron püspököt kivéve, ki betegsége miatt nem jelenhetett meg s mint tervezve volt, a megnyitó beszédet nem mondhatta. Ott voltak gróf Degenfeld József, egyházkerületi főgondnok, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja, Bernáth Elemér, a kir. ítélőtábla elnöke, Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke, Lestyán Adorján, a közjegyzői kamara elnöke, Csáth Zsigmond postafőnök, a „Csokonai-Kör“ képviselőjében Komlóssy Arthur, a Kör alelnöke, városi főjegyző, a vármegye részéről Mikolezy Lajos szolgabíró, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége részéről: Konez Ákos helyi elnök stb.

A sorok nagy részét, az ülőhelyek számából ítélve, közel 300-ra főre menő előkelő hölgykoszorú foglalta el, köröskörül pedig az akadémiái ifjuság állott sorfalat, a híres főiskolai kántus a jobboldali karzaton, a gymnasium és tanítóképzői ifjuság pedig a baloldali karzaton helyezkedett el. A terem közepén, a zöld posztóval bevont szónoki asztal felett ott díszlett a költő arcképe, szép babékoszorúval övezve s mikor a Főiskolai Énekkar rázendítette a Szózatot, mint a program első szá-

mát, a közönség mintegy varázsütésre állott föl s mintha egy gondolat, egy érzés uralkodott volna az egész termen, mindenkinek odatapadt a szeme és a lelke a Vörösmarty-képre.

A Szózat elhangzása után dr. Bartha Béla a főiskola rektorprofessora lépett az emelvényre és szívhez-lélekhez szóló, az ősi református iskola ünnepének jelentőségét kidomborító, aktuális beszédet mondott, melyet itt közlünk:

Mélyen tisztelt közönség!

A görög-római hitrege Vesztának a kegyelet örök lángját égettette, s a legnagyobb szerencsétlenségnek tartották, hogy ha ezen az eltáron a tűz kialudt.

A magyar nemzetnek is megvan Vestaoltára, — s ez oltáron multunk emlékei, nemzeti nagyságunk vezérlő alakjai iránti hála és kegyelet lángja lobog. És ez oltár szolgálatában kell, hogy ott legyen nemzetünk kiesinyje és nagyja s örök lángjának ápolásában sem a jó, sem a balszerencse, sem a hatalmasak, vagy a tömeg öreme, sem haragja ne tartson vissza, mert ha ez a szent parázs kialudnék, nemzeti létünk megsemmisülését jelentené. Most is e szent oltár szolgálatára gyűltünk össze.

A magyar Pantheon nagy, dicső alakjai között a legnagyobbak, a legdicsőbbek közé tartozik Vörösmarty Mihály.

Ő az a költő, a ki átértette a mult egész dicsőségét, a jelen összes fájdalmát, a jövő minden reményét s mindezeknek isteni lantjának hurjain egy nemzetnek szívverését visszatükröző kifejezést adott.

Azt az embert, ki egy fát, egy erdőt, egy részletét a természetnek, egy lélekindulatot a valónak megfelelőleg varázsol ecséttel egy darab vászonra, nagy művészek tartják. Mennyivel nagyobb művész az, ki egy nemzetet, egy társadalmat, egy kort, millió és millió ember vágját, reményét, indulatát festi hűen, igazán s írja be a nemzet, az emberiség lelkének örök lapjaira!

És Vörösmarty költészete ezt tette. Hódoló tisztelet illeti érte őt, hódoló tisztelettel s kegyelettel ünnepeljük emlékét e mai napon.

Száz évvel ezelőtt látta meg az imádott magyar haza fényes napvilágát, oly családból, mely minden ízében a nemzet zöméhez, testéhez tartozott. Alig félszázad életfolyama alatt kiküzdötte a halhatatlanság koszorúját, élete egybeforrt a nemzet sorsával s midőn az a küldelem, melynél igazságosabbat nem látott a világ, elbukott, az ő lángelmőjére is sötét köd homálya borult. — Elmúlásában is népeé volt, mint életének minden percében. Hosszu hadioklása, övei nehéz szenvedése dacára el lehet mondani róla, amit ő énekelt: „mulása tiszta volt, mint az égbe visszaröppenő sugáré.“

Születésének százados évfordulóján az egész ország ünnepelt. Nem mondva csinálták ezt az ünnepet, hanem a honfiai érzés mélyéből elemi erővel fakadt fel.

Mi volt ez az ünnep? Nemzeti ünnep égi lángja hazafias kegyelet Veszta oltárán. Innen a magyar református szív debreczeni főiskolája el nem maradhatott, mert mi egynek érezzük magunkat e nemzet minden örömeivel, minden bánatával, testével való test, véréből való vér vagyunk.

Szeretjük az emberiséget s a hazát, a mint ő szerette.

Lelkünk minden érzése, szívünk minden dobbanása az emberiség legszentebb érdeke, amint ő kívánta.

Az általános magyar nemzeti ünnep részesei kívánunk lenni, mert érzésünk, szívünk verése a nemzet érzésével, szíve verésével egy és ugyanaz, amiképen az övé is az volt.

Igen!

Vörösmarty e hazáé, a népé, tehát az emberiségé!

A felekezeti villongások, a történelem, hamisítások mai korszakában arra is tettek kísérletet, hogy őt egy felekezet foglalja le a maga részére, holott ő az egységes osztat-

lanul magyar nemzeté s csak egy oltárt ismert: a haza oltárát; azt is megpróbálták a törpe epigonok, hogy Arany, Petőfi, Tompa, Jókai mellőzésével a magyar költészet legfényesebb csillagának, fejedelmének kiáltás ki, mert az utóbbiak nem azon templomban imádják Istent, melyben Vörösmarty.

A történelem szelleme tiltakozik az ellen s a „Szózat” költője, ha élne, mint rágalmat utasítaná vissza.

De vétek ez a kísérlet a magyar nemzet géniusza ellen is. Tisztelvény mindenki hitbéli meggyőződését, a nemzeti élet nagy kérdéseiben összes testvéreinkkel egyek óhajunk lenni s bünt követ el, a ki az ellenkezőt csak azért akarja, mert vannak véreink, kik más hitet követnek. De azok is bünt követnek el, kik nagyjaikat nem nagyságuk, hanem felekezetük szerint akarják osztályozni.

Az igaz magyar hazafiúi érdem sem nem katolikus, sem nem protestáns, sem nem zsidó, hanem magyar.

E szent meggyőződés bizoynsága a debreczeni reformált főiskola mai ünnepéye, melyet e nagy és diszes közönség megjelenése iskolai ünnepéyeink között majdnem példátlanul fényessé tett.

Eltaláltuk, megértettük Vörösmarty egyéniségének, költészetének legdrágább kincsét: az egységes, hatalmas, erős magyar nemzet és állam kultuszát. Megértett és követett bennünket Debreczen művelt közönsége. Midőn ezért főiskolai tanárkarunk és ifjuságunk legmelegebb köszönetét tolmácsolom, e szép ünnepélyt az egységes, osztatlan magyar hazafiság nevében megnyitottnak nyilvánítom.

A beszédet követő taps és éljenvihar elhangzása után Szücs László hittanhallgató szavalt a Vörösmarty-nak: Hymnus című költeményét, mely így kezdődik:

„Isten segits királyok Istene,
Emeld fel hozzád a király szivét!”

A szavalt lelkes és szárnyaló volt, azt pedig mondanunk sem kell, hogy ennek a költeménynek, mely a minden magyar ember igazi loyaltásának a királyhoz való hűségnek s a nemzeti öntudatnak és önértetnek ölekezéséből fakadt a költő lantjáról, nem volt szabad elmaradnia. Az ünnepélynek egyik fénypontja következett ezután, a Kun Béla „Vörösmarty ünneplésekor” című alkalmi költeménye, melyet a szerző maga mondott el, az ő ismeretes vonzó és gyújtó előadásával.

A minden részletében meleg szívre és költői gondolkozásra valló költeményt lapunk tárczarovatában közöljük s a fiatal poétának legszebb poémái közé számítjuk. Gondolat menete új és megkapó, őszinteség, nyílt szív és nyílt szó szólal meg benne, kivált a második része igen emelkedett, s a sok szép gondolat között az alapeszme abban kulminál, hogy a költő, Vörösmartyt is csak úgy lehet szeretni, csak úgy ez ünnep az ő ünnepe, ha egymást is szeretjük, mint testvéreket, ha küzdünk, haladunk, de csak összetartva. Óriási lelkesedéssel fogadták a szavaltot. A szünni nem akaró tapsvihar miatt többször kellett a szerzőnek megjelenni a pódiumon.

Az ünnepély középpontja az ünnepi beszéd volt, melyet Ferenczy Gyula dr. akadémiai tanár mondott. A tudós professzor beszédéből kiértett, hogy protestáns ember mondja, mély protestáns érzéssel, mely tiltakozik az ellen, hogy Vörösmarty egy osztályé, egy felekezeté volna, mert a költő ámbár mindvégig buzgó katolikus volt, maga mondja:

„Hirdetek új tudományt, óh halld és vedd
[szívedre magyar nép!
Legszebb vallás: a haza és emberiség!”

Jellemezte költészetét, csoportosítva tüntette föl a költő témáit, melyek között a haza szent fogalma és a király személye az elsők között foglalnak helyet s míg a haza iránt való szeretetében határt nem ismer, int, buzdít, lelkesít, dorgál és fedd, ő maga is dolgozik, addig a király iránt soha sem tulloyalis, mert gyönyörű harmoniában egyesül nála a Földhatalnak s a Szép Ilonkának Mátyás által mondott két sora:

„A legelső magyar ember a király!”

és

„Addig éljen, míg a honnak él!”

Szólt ezután a szónok költőnek fiúi szeretetéről az édes anyjához írt verseiről szerelméről, s mint első harcosáról annak a nagy mozgalomnak és kor-áramlatnak, mely úgy a költészetnek, mint a politikának alapelveit új terrenumra fektette le eme jelszavakkal: a népért, a néptől, a néppel! A hosszú, de azért mindvégig lendületes s az aránylag mégis szűk keretben özönsoka, mondó beszédet, mely ép úgy nevezhető érdekesnek, mint hatalmasnak, a közönség érthető tetszéssel fogadta s a szónokot, kit számosan üdvözöltek, erősen tapsolta és éljenezte.

Még Takács Endre szavalt a Vörösmarty: Gondolatok a könyvtárban cz. költeményét, Pirkler Ernő pedig Ábrányi-nak — egy a Vörösmarty ünnepekre írt költeményét, mindkettő tüzzel és hatással, az Énekkar előadta Kölcsey Hymnusát, azzal az ünnepély véget ért.

A zászlókat bevonták, tanárok és ifjuság visszatértek a tanítás és tanulás munkájához, az ünnep elmúlt, de az emlékét minden igaz érzésű magyar ember meg fogja őrizni, ki csak ott volt.

HIREK.

— **A debreczeni orvos-gyógyszeresegylet** f. hó 15-én d. u. 5 órakor havi ülést tart. Tárgyai: 1. Közgyűlés előkészítése. 2. A tátrafüredi kirándulás módozatainak megállapítása. 3. Dr. Kenézy Gyula előadása. 4. Folyó ügyek.

— **Kossuth Ferencz a debreczeni izr. nőegyesületnek.** Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő gyönyörű emléksorokat küldött a debreczeni izr. nőegyesület huszonöt éves jubileumára. Miután elkésés miatt ott nem jelenhettek meg, a szép emléksorokat itt közöljük:

Ne azt tekintjük, hogy milyen a magyar ember vallása, hanem azt, hogy milyen hazafi és milyen családapá; de azért atyái vallását őrizze meg hiven mindenki, mert többet ér egy porszemnyi hit, mint a világ bölcsessége; és minden ember életében vannak oly percek, a melyekben csak a vallás vigasztalhat.
Budapesti, 1900. decz. 9.

Kossuth Ferencz.

— **Uj levélbélyegek.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy huszfilléres harminczötfilléres, kétkoronás és ötkoronás levélbélyegek hozassanak forgalomba. E levélbélyegek kibocsátását a múlt évben életbeléptetett új postai díjszabás tette szükségessé. Viszont ugyane díjszabás fölsőlegessé tette az eddig forgalomban volt háromkoronás bélyegjegyeket s ezeket a kereskedelemügyi miniszter 1901. márczius 31-ével ki is zárja a forgalomból.

— **Szeged város póre.** Abban az időben, mikor Makó Lajos szinigazgató elnyerte a temesvári budai színházat, Szeged városa nyilvános pályázatot hirdetett az ár-

ván maradt színház igazgatására. Az első ajánlkozók között volt Komjáthy János debreczeni igazgató, a ki ötezer forint bánatpénzt csatolt ajánlata mellé. Ennek dacára azonban időközben visszavonta pályázatát és kérte az ötezer forint kiadatását, de ezt a város megtagadta. Komjáthy ekkor pört indított a város ellen és a szegedi törvényszék meg is ítélte neki a visszatartott bánatpénzt. Ezt az ítéletet a tábla is, meg Németh Lajos bíró előadásában most a kuria is helybenhagyta.

— **Uj dalegylet.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesületének tagjai közelebb értekezletet tartottak, a melyen ki-mondották, hogy új dalegyletet szerveznek, mely január 1-jével kezd meg működését. Az új dalegyletnek már eddig is több van negyven tagjánál.

— **Szökött katona.** A legujabb katona szökevény Csór Gábor, a ki októberben rukkolt be a regimenthez, de a gyöngyöletet hamarosan megunta s úgy eltűnt a kaszárnyából, hogy azóta sem tudnak nyomára akadni. A katonai hatóság most elrendelte a szökevény katona országos körözését.

— **Ujabb támadás éjjel.** Árvai Bert, az Angol Királynő ételhordója tegnap éjjel 1/2 óra körül hazafelé igyekezett Kádas-utezára. A 22-ik számú ház előtt hirtelen egy alak ugrott elébe, aki megragadta, ruháját letépte s torkon fogta. Árvai nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem botjával erősen fejbevágtá a támadót, majd rendőr után kiáltott, mire a támadó csavargó eltűnt előle.

— **Elhunyt tábornagy.** A közös hadsereg tábornoki karának egyik legismertebb alakja: Murai és Köröstarcsai Török Ferenc nyugalmazott tábornagy, a magyar csendőrség első országos főfelügyelője, hetvenéves korában elhunyt a fővárosban. A tábornagyot most harmadéve szélhűdés érte és azóta egyre ágyban feküdt. — Nyolcz nappal ezelőtt meghalt leánya, Török Márta s ez a szomorú eset végleg megtörte az agg katonát. Halálát özvegye, tarcsei Vér Róza és fia, Béla, a bécsi Teréziánium nővendéke gyászolja.

— **Félt az altiszti iskolától.** Tegnap a honvédlaktanyában öngyilkosságot akart elkövetni egy katona, attól való féltében, hogy beosztották az altiszti iskolába. Az öngyilkosságot szolgálati fegyverével akarta elkövetni, de mikor szívének irányította a fegyver elhajlott s a hóna alatt lőtt el. A lövés zajára mindjárt ott termettek bajtársai, kik aztán meghiúsították a további kísérletet.

— **Kirabolt postakocsi.** Az Álmosd és Érselind között közlekedő postakocsit tegnap este fél 7 órakor eddig még ismeretlen tettesek kirabolták. A kocsist félholtra verték s a szállítmányt, mely több pénzes levélből s értékes csomagokból állott, magukkal vitték. A csendőrség távirati jelentést tett a rablásról a nagyváradi kir. ügyészségnek.

— **Felolvasó-estély.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete a kereskedelmi akadémia dísztermében, folyó hó 15-én szavalattal egybekötött felolvasási estélyt tart, melynek műsora a következő:

1. Nyitány. Magyar testvérek zenekara által. 2. A „Képmutogató” Arany Jánostól, előadja Groskó György egyesületi tag. 3. Vig szavalt, előadja Helmezy Miklós egyes. tag. 4. Magyarország a párisi kiállításon; írta és felolvassa dr. Boldizsár Kálmán. 5. A „Gyáva” Rudnyánszkytól, előadja Takács Endre. 6. Vig szavalt, előadja Mészáros Károly.

Kezdeté este 8 1/2 órakor, mely alkalomra az érdeklődő közönséget ez uton tisztelettel meghívja a rendezőség.

— **Felülfizetések.** A debreczeni joghallgatóknak 1900. december hó 8-án segyegyületük javára tartott táncestélyen felülfizettek: dr. Bartha Béla, dr. Kérészy Zoltán, dr. Kola János, Falk Lajos 10—10 koronát, Ludány Lajosné 6 koronát, dr. Fejér Ferencz 5 koronát, Rickl Antal, Erber Ernő 4—4 koronát, dr. Varga Elemér, Dalmy Barna, Nyiri Géza, ifj. Jeney György, dr. Tóth Emil, dr. Árvay Béla, N. N., N. N. 2—2 koronát, összesen 75 koronát, mely felülfizetéseikért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: „Sepsy Dezső és neje Balogh Ilona, gyermekeikkel: Dezső. Pál és Ilonával; Sepsy Kálmán, Sepsy Mariska és férje György Mihály, valamint Borus Béla a többi számos rokonok nevében is, a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy szeretett jó édes anyjuk, nagyanyjuk és anyósuk özv. Sepsy Pálné Csathó Mária folyó évi decz. hó 12-én, hajnali 3 órakor, életének 65-ik, özvegységének 24 ik évében, hosszas és súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, az Urban csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részei, folyó évi december hó 13 dik napján délután 1/3 órakor, a Bethlen utcai 9-ik számú háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szent-Anna-utcai sarkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat, folyó évi december hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor fog az egék Urának bemutatattatni.“

— **A kellékes ur.** Kellékesnek lenni, ez is valami. Legalább a Németh András kellékes ilyenformán gondolkozott. Egy szegény inasgyerek ment be az este a vendéglőbe, hogy ott levő gazdáját hazahívja. A gyerek vizsgálódva kereste a vendégek között, mikor a kellékes nyakonsipte, jól elverte s kikergette az udvarból. A szegény fiu zokogva állt meg a vendéglő előtt a járókelők méltó részvéte mellett. Hisszük, hogy Németh András azóta kiadta az utját ennek a durva kellékesnek, mert ő igen is derék emberbarát s nem engedi meg, hogy vendéglőjében egy szegény fiut ok nélkül elverjenek.

— **Öngyilkosság.** Borzalmas módon vetett véget életének Kónyban ifj. Dömötör János odaváló jómodu gazdaember. Az életunt háza pajtájában felakasztotta magát egy gerendára s mikor a kötél nem ölt elég gyorsan, úgy függve, éles zsebkésével 14 súlyos sebet ejtett mellén. — Mikor megtalálták, már halva volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen és érthetetlen, mert jó módban élt s anyagi vagy egyéb gondok soha sem bántották. A közelmúlt időben valami pere volt rokonaival s családja tagjai előtt többször említette, hogy a per kedvezőtlen kimenetelét nem élne tul. Ugy látszik, ez a per jutott most dűlőre s kimenetele oly kedvezőtlen lehetett Dömötörre, hogy elkeseredésében önkézével oltotta ki életét.

x **Czimbalom** Schunda-féle 260 frtos, féláron eladó: Piacz-utca 41. sz. I. emelet.

— **Az aranyzabadság vége.** Horváth György szökött Vilmos-huszár nem sokáig élvezte az aranyzabadságot, mert a szigorú rendőrség Kabán elfogta s ezredéhez visszakísérte. A meggondolatlan katona keservesen fog lakolni élvezett szabadságáért.

— **A lepecsételt bolt.** A bűnügyek krónikájában kevés esetet jegyeztek föl, olyat, mint aminő Nagyváradon vasárnap történt, nagy szenzációt keltvén a kereskedő világban. Egy virágzó kereskedést csukott be a hatóság anélkül, hogy a csődöt bejelentették avagy elrendelték volna az üzlet ellen. Lepecsételte a rendőrség a tartóztatott Roth A. Gyula boltját. A zöldfa-utcai üzlet ép tele volt vevőkkel, mikor megjelent ottan vasárnap délelőtt 10 óra

tájon Pataky Károly rendőrfozalmazó egy napdíjassal. Az üzleti alkalmasottaknak bejelentette törvényes küldetését, aztán becsukta a bolt ajtait s a zárakra ráütötte a hivatalos pecsétet. A bolt előtt óriási néptömeg nézte végig a szokatlan hivatalos eljárást, mely városszerte nagy feltűnést keltett.

— **Elítelt rabló.** A debreczeni kir. törvényszék, mint esküdttörvényszék, ifju Rostás Ádám cigányt rablás bűntette miatt a tegnap este háromnegyed 8 órakor meg hozott ítélettel két és félévi fegyházra ítélte.

x **Ellenségeink halkan sutto-gják,** hogy mégis csak a **legszebb férfi divatujdonságok,** u. m.: **fehérneműek, angol és olasz kalapok, czillinderek, nyakkendők, zsebkendők, karlsbadi czipők, kozyük stb. csakis FEKETE JAKAB** férri divat üzletében, Debreczen, főtér, kistemplom mellett szolid, szabott áron kaphatók.

x **Szép bajusz** leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres **Hajduságpedró** használata által, mely **minden bajuszpedró készítmények között a legjobb!**

A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és **soha sem keményedik meg.**

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül, **terpentint** nem tartalmaz, igen kellemes illatu és **soha sem avasodik meg.**

Egy doboz ára: fehér és barna színben 40 fillér. Kapható: Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grósz Nagy** Ferencz gyógyszer-tárában, H.-Szoboszlón.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A bosnyák vasutak ügye.

Zára, decz. 12. A tartománygyűlés tegnapi ülése a horvát jogpárthoz tartozó képviselők távolmaradása miatt határozatképtelen volt. A mai ülésen Trumbics (horvát jogpárti) azt indítványozta, hogy a tartománygyűlés foglaljon állást az osztrák és a magyar kormány között a boszniai vasutakra nézve létrejött megállapodások ellen és határozza el a tartománygyűlési tárgyalások abbahagyását. Ivcevic tartománygyűlési elnök az indítványt, mint alkotmányellenest visszautasítja. Trumbics nyilatkozni akar. Ivcevic elnök nem adja meg neki a szót, mire a horvát jogpárthoz tartozó képviselők kivonulnak a teremből. Minthogy a Ház ilyenformán megint határozatképtelen lett, az ülést berekesztették.

Hajóösszeütközés.

Hamburg, decz. 12. Ma reggel az iteni kikötőben a „Flandria“ postagőzös, mely a keletázsiai főparancsnokság rendelkezése alá Kinába volt indulandó, beleütközött a Palermóból jövő „Sorento“ gőzösbe, mely alkalommal ennek oldalát felhasította. Hat vontatógőzösnek sikerült a Sorentot kivonatni a közlekedési utból. A rakpart közelében lesülyedt a hajó a fenékre, de a rakomány legnagyobb részét ki lehet hozni. A „Flandria“, melynek homloktökéje eltört és orra belapult, a kikötőben horgonyt vetett.

Kréta és Görögország egyesülése.

London, december 12. A Times nak jelentik Konstantinápolyból december 8-ról: A portát krétai ügyvivője és két külföldi képviselője arról értesítette, hogy 1901 májusában, a mikor György herezeg kormány-

zóságának ideje letelik, a krétai nemzetgyűlés ki fogja mondani Krétának Görögországgal való egyesítését. György herezeg mostani európai körútján több udvarnál szintén kijelentette, hogy a kormányzóságot csak úgy tartja meg, ha Krétát egyesítik Görögországgal. Több hatalom, így Oroszország is helyesli ezt a tervet. A török minisztertanács elhatározta, hogy körjegyzéket küld a hatalmaknak, melyben kifejti, hogy a szultán épségben akarja tartani Kréta autonomiáját, de nem engedi meg, hogy Görögországgal egyesüljön.

A leszavazott mlse.

Páris, decz. 12. A kamara tegnapi délelőtt tartott ülésén az igazságügyminiszterium költségvetését tárgyalta. Chabert képviselő kifogásolja, hogy évenként, valahányszor a bíróságok a szünetek után újra összeülnek, úgynevezett „szentlélek-misé“ czelebrálnak. Azt indítványozza, hogy ezt a szokást, a melyet a törvény nem rendel. szüntessék meg. Monis igazságügyminiszter azt feleli, hogy a költségvetés nem irányoz elő kiadásokat erre a misére. Ez a szertartás különben nem is kötelező. Chabert indítványát erre 254 szavazattal, 252 ellenében elfogadták és az ülést berekesztették.

A délafrikai háboru.

London, december 12. Az „Evening Standard“ jelenti: A legújabb jelentések szerint Knox tábornok csapatai még mindig harezban állanak Dewett csapataival. A hírek késői megérkezésének az az oka, hogy Knox tábornokkal nincs távirati összeköttetés. Szakadatlanul harezolnak és emellett a harezteret folyton változtatják.

A kínai háboru.

— E x p r e s z - t u d ó s í t á s . —

Budapest, decz. 12.

London, december 12. A Daily News jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Csangcsitung alkirály értesítette az angol főkonzult, hogy táviratokat kapott Észak-Kinából, a melyek szerint a szövetségesek Pecsili-tartományban, Tien-Csintől délre, egészen Santung határáig hét kerületet szállottak meg.

Berlin, december 12. (A Wolff-ügy-nökség jelentése.) Waldersee gróf jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Gründelt hadoszlopa a (Sanhaikvanban maradt 2. gyalogezred első zászlóaljából) e hó 7-dikén, Jungszangfun át Peking felé tartva, Jusien-szien környékére, Pekingtől keletre 125 kilométernyire, vagyis öt napi járásnyira ért. A Peking igazgatására alakult nemzetközi bizottság holnap ülést tart Gayl tábornok elnöke alatt.

London, december 12. A kínai kérdésre vonatkozó kékkönyv, a melyet tegnap este kiosztottak, Macdonald követnek a július 10 től szeptember 20-ig történt eseményekről szóló jelentéseit foglalja magában, köztük részletes jelentést Peking ostromáról. Az utolsó táviratok különösen kiemelnek egyes idegeneket, a kik a követség ostroma alatt kitüntették magukat.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Epésen.** Ur: Könnyelmű kisasszonynak mily gyönyörű lábai vannak! Látott-e ön már ennél valami kisebbet?

Hölgy: O' igen, a kisasszony czipői is kisebbek.

* **Uj gyémántmező.** A Kamenka nevű urali hegyi patak forrásának közelében gyémántmezőre akadtak. Ezt már jó idővel ezelőtt megjárta a nemrég elhunyt orosz mineralógus: Koksarov. A tudós évekként ezelőtti tudományos kutatásokat eszközölte a hegyi patak közelében és topáz, beryll, meg chrysoberyll volt ásatásainak eredménye. Az ottlevő geológiai viszonyok teljesen azonosok a brazíliai gyémántmezők talajának földtani viszonyaival s a tudós a vidéket el is nevezte orosz Brazíliának. A most talált gyémántok bár nem nagyok, de remek tűzők és szép tiszták.

Szerencsés férj.

Wiedeman trieszti linoleum-gyáros öröme és szerencséje jogos feltűnést keltett. Neje oly súlyos beteg volt, hogy felgyógyulásán kétségbeesett és levele megérdemli, hogy egész terjedelmében visszaadassék.

Ez a legszebb dicsőretet tartalmazza, a melyet a Pink-labdaesoknak, ezen hatásában oly elismerésméltó gyógyszernek, a mely már sok beteget meggyógyított, ajándékozni lehet.

„A Pink-labdaesok hatása — írja — kitűnő volt és én köszönettel tartozom önnek. Ezen szernek nőm egészségére annál csodálatosabb hatása volt, mint más szerekeknek, mert ezek teljesen hatástalanok voltak. Első gyermekégy után oly gyenge volt, hogy már menni sem tudott, a lábait nem akarták többé hordani, úgy hogy a legcsekélyebb menésnél térdre esett. Nem volt sem étvágya, sem álma és folyton betegnek érezte magát. A vérszegénység végre elérte legmagasabb fokot s én minden reményemet elvesztém a megmentésére. Az egész betegség erős vérszegénységgel keletkezett. Mióta azonban a Pink-labdaesokat használtam, jelentékeny javulás állott be, mindjárt jobban lett és frissebbnek érezte magát, étvágyával az ereje is visszatért, jobban alszik és üde arcszín lépett előbbi halványasága helyébe. Azonkívül — habár azelőtt rendkívül tégedes volt — most csendes és vidám lett. Ezen gyógymód hatása meglepő, tehát folytatja is azt.”

A vérszegénység a vér elszegényedéséből származik, a melynek újbóli helyreállítására és az idegek erősítésére a Pink-labdaesok segítségével gyógyítanak. Ezen, a vérnek rossz állapotából származó betegségek, mint sápkór, neurasthenia, rheuma, gyomorhajtás és altesti bántalmak, valamint általános gyengeség a Pink-labdaesok alkalmazása által a leghatásosabb módon legyőzhetők.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

CSARNOK.

Mese a csorbai tórol.*

Irta: *Galánffy Lajos.*

Abban az időben, midőn az őshit rege szerint — az óriások nemzetsége uralta a földet s a nagy teke mindenik zugában folyt közöttük az élet-halál tusája, a magas Tátra is megingott, megrezgett dulakodásuk alatt. A győzők serege ide is követte a menekülő testvéreket, itt se volt az üldözötteknek pihenője, öldökölték, pusztították egymást a világalomért, míg aztán az öldöklő harcban mindnyáját elseperte a víz, a gleccser.

A menekülők magas sziklafalakon, széles hegyhátakon ütöttek tanyát. Ott huzta meg magát egy rajba, hol a Mlinicza völgyét magas zárófalaként az égbe meredő csorbai esücs zárja be, hol a vadtekintetű Szolyiszkó és a széles vállu Bástyahegy között a Fátyolvizesés felett egy leposabb katlanszerű fenék van. Itt talált legjobb, legbiztosabb tanyát az üldözöttek fáradt serege, itt torlaszolja el magát szikladarabokkal, a magas hegyek oldalából felszakgatótt gleccserrel, remegve gondolva a végső tusára, arra a napra, mely mindnyájukra elhatározó lesz.

Az a nap elérkezett, azon a napon megsemmisült mind a két tábor.

A győzelemittas üldöző sereg megérkezett s azonnal ostromhoz fogott. Vissza-

* Mutatvány, szerzőnek „Tátrai regék és mesék” című munkájából, mely sajtó alá rendeztetik s melynek tiszta jövedelme a Tátra-Lomniczon épült ev. ref. evang., és róm. kath. templomok javára fordítatik.

hajlított fenyőszálak segítségével óriási szikladarabokat zudított a sánczaikba vonult testvérekre, azok pedig megkettőztetett gyorsasággal dobálták vissza a közéjük zudított köveket, mindenik darab után egy gleccsertömböt küldve pótlékul.

A gleccser részek a nagy völgybe zudított szikladarabokon szerteszt szakadtak, porrá zuzódtak s az égető nap heve alatt csakhamar olvadónak indultak. Rövid pár óra alatt a két magas hegy közötti völgyület tengerben uszott.

A gleccser dobálás onnan felülről nem szűnt meg, alant pedig a víz egyre nagyobbodott, elannyira, hogy az ostromlók menekülésről gondolkodtak s csakhamar futásnak eredtek.

Ezt látva az üldözöttek, örömkialtásban törtek ki. Örömük kevés ideig tartott, mert az ormokon megmaradt gleccserek — melyek alól a vastag kérget csak imént szakgatták fel — támaszt vesztvén, irtózatos robajjal zuhantak le a magasból, magok alá temetvén az üldözötteket, a futókat, elsepervén mindent, mit utban értek.

A Szolyiszkó és Bástyahegy között lerohanó gleccsermező, a Fátyolvizesés sziklafalán két részre szakadt. Az egyik nagy gomoly abban a fenékben állott meg és olvadt el, hol most a nagy tó van, a kisebbik rész pedig oda gurult, hol nyugati oldalon — a nagy tó felett — ma már csak ingoványát láthatni a kisebbik tó medrének.

Miért apadt el ez utóbbinak vize, ezt is elmondja a mese, itt csak az lesz megérintve, hogy a rettenetes pillanat alatt megzendült az egész hegyláncolat s a bércek ormairól mértföldek bosszában mindenütt alázuhantak a hámorok, az óriási gleccserek, törve-zúzva hegyhátakat, hegygerinceket, míg aztán szétforgácsolódva kisebb nagyobb völgyületekben, katlanokban, lassanként vízzé váltak.

Innen van annyi sok szép tó, gyönyörű tengerszem a magas Tátrában, ezért oly kevés ottan a hómező, a gleccser.

A nagy katasztrófa után más lett a bérczi világ. Tündérek jöttek a hegyekbe, a völgyekbe, az ezüstös színű tavakba, az égszínkék tengerszemekbe, a kik teleszórták a völgyeket, dombhátságokat tarka szép virágokkal, a kik beültették a tavak, tengerszemek partszéleit sáslevelekkel, nympheákkal és sok más vízi-növényekkel.

Átalakult a hegyvilágban minden, szép lett benne az élet.

A szálás fenyvesek, illatos törpefenyők örökzöld lombjai között ékeskedő nagy tóba vízi tündérleánykák költöztek, a kisebbik tavat pedig egy vízi tündér királyfi választotta magának lakásul.

A nagy tó tünderei a szolgálatukban álló kis törpék által csillámpalák szikladarabokból házakat, palotákat építettek maguknak, amelyeknek kristályfedelein tiszta éjjeleken a holdnak ezüst fénye, a nap óráiban az égető tűzkarikának, a napnak tört meg aranyos sugara. A csillámpalákból épült kristályfedelű paloták idővel összedőltek, elpusztultak a vízi birodalomban, de a csillámpalás szikladarabok még manap is kikandikálnak a nagy tóból, melynek vize holdas éjjeleken mindig ezüstös fényű s csak a nap óráiban változik el színe a szerint, amint bárányfellegfoszlányok szállodálnak vagy komor fellegek üzik egymást a magas égboltozaton, avagy a fenyvesek lombjainak haragos zöld színét ölti magára.

Vízének színe, felülete, mélye olyan változó, mint egy szép szeszélyes nő, ha inceskednek vele. A legkisebb szellő fuvallatára hullámok támadnak felületén s ha a hegyekben vihar van, ha az ég zengése visszhangzik a bércek falai között, az ő keblének mélyében is háborgás van, kristálytiszta vize felkavarodik, hullámfodraival korbácsolja a partokat.

A mint a mese mondja, a nagy tóba aranyhajú tündérleánykák költöztek, a kisebbik tavat pedig egy vízi-tündérkirályfi választotta lakásul magának.

A tündérleánykák egy királynénak voltak alattvalói, engedelmes szolgáktól, a kis törpéktől voltak körülvéve, a kik építő mesterek, ácsok, de egyszersmind őrei is voltak a birodalomnak.

A királyfinak csak két törpéje volt, egyik udvarnok, szolgálja; a másik esolnalkosa, birodalmának őre: de egyszersmind urát szerető, urához ragaszkodó két szolgáló.

A szép királyfinak minden mulatósága vadászat és halászatból állott. — Széles levelű utilapu ladikján bekalandozta birodalmának sikmezejét, sás és bozóttal benőtt határait s ha néha-néha egy elévedt nádi madarat, vad réczét nyilazott le, vagy egy ezüst pikkelyes halacskaát fogott borogja, öröme határtalan volt. Vándorlása, kóborlása közben a gleccser által magasra emelt fővénygátra, a mely gát birodalmának határát képezte, be is tekintett onnan a messze kékülő hegyekbe, lenézett a virágos völgyekbe, a nagy tóra s megrengve nézte a tó hullámfodrainak pajkos játékát, hallgatta az andalító éneket, mely a tó partját övedző zöld lombosraiból időnként hozzá felhangzott.

(Vége köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 76.

Bérlet 62-ik szám „B”.

Holnap, csütörtökön, december 13-án:

DOLLY.

Színmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Schütte	Iffy. Szatmáry	Dolly	Szabó Irma
Amália	Brozny A.	Axel	Péchy L.
Julla	T. Halmi M.	Mallén	Tanay Fr.
Ramm	Nagy Gy.	Ringerson	Karacs I.
Delling	Pataki B.	Nybergné	Szigeti L.
Stolpe	Odry A.	Klára	Bárdos Irma

Holnapután, pénteken, december 14-én, ujdonságul először:

Az aranyasszony.

Vigjáték.

Színházi műsor.

Szombaton, decz. 15-én, bérlet 64. sz. „A” — másodszer: **Az aranyasszony.** Vigjáték.

Vasárnap, decz. 16-án, két előadás; délután 3 órakor, félhelyárral: **A bibliai asszony.** Operette 4 felvonásban. — Este 7 1/2 órakor bérletszünetben Pávay Ilonka vendégfelléptével: **A cigány.** Népszínű 3 felvonásban.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Karácsony 1900.

Egy szolid, divatos selyemszövet a legszebb ünnepi ajándék! Irjon ön **Schweizer & Co.** selyemszövet-kiviteli áruházának **Luzernbe** (Svájc) és kérjen **mintákat** fekete, színes vagy fehér selyemszövetekből, melyek **postafordultával bérmentve** megküldetnek. A mintákból választott szövetek megküldése **vám- és bérmentesen** történik.

Közvetlen eladás magánfeleknek.

Eladó

1. A hadházi-utcai 5-ik sorsz. ház, ondódi földjével.

2. A Bánkon mintegy 10 holdnyi kaszáló birtok.

3. A szőlő- és bortermelő szövetkezet telepe közelében, mintegy 10 holdnyi ujosztású szántóföld, a rajta levő 3¹/₂ holdnyi 5 éves szőlőültetvény-nyel, 4 szobás uri lakással és mellékhelyiségekkel.

Felvilágosítást ad a tulajdonos távolléte miatt dr. **Nagy Lajos** ügyvéd.

1858. év óta fennálló dusan felszerelt

BUTOR-üzletünket

Varga és Flaschner

ezég alatt megnyitottuk:

Piac-utca 44. szám alatt
(Dr. Ujfalusi-féle házban),

hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezések a legkülönbözőbb stílusokban, dekoratívok a legizlésebb kivitelben **jutányos árak és szolid kiszolgálás** mellett beszerezhetők.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arczképfestői elboosításának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, **rövid időre és csak visszavonásig** elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállít

csak 15 koronáért egy arczképet életnagyságban

(mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel, melynek legcsekélyebbre becsült értéke is 60 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akármilyen állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számíttatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kitünő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezeséget vállalunk.

Az elismerő- és köszönő levelek százai nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek bérmetve megküldetnek.

Karácsonyra szóló megbízásokat, ha azok december 20-áig hozzánk érkeznek, **négy nap alatt** pontosan elszállítjuk.

Arczkép-műintézet

„KOSMOS”

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satín és batisztokat, haraszt-kendőket,

valamint

szőnyeget, függönyöket

tetemesen leszállított árakon árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr.

Naplók,

Főkönyvek,

Pénztárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejárató könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papírkereskedés

Kossuth-utca 13

Berg S.

husfüstöldéje

Bécs, I., Franz-Josef-Quai 3. und Adlegasse 5.

Készít széleskörben ismert, kiválóan ízletes

Prágai füstölt husnemeket.

Ismételadók illő jutalék mellett keresztetnek.

Meghívás

az olcsó bevásárlási forráshoz!

Neumann Testvérek

Debreczen, a Tisza-palotában.

Tisztelettel meghívják a t. vevőközönséget az őszi idényre érkezett **női-, férfi- és gyermek-czipők**, ugyszintén **férfi- és fiu-csizmák**, valamint mindenféle

uri divatszickek

dus raktára szives megtekintésére.

Tisztelettel

Neumann Testvérek.

A világhírű

Martell Cognacnak

J. F. MARTELL-COGNAC

alapított 1711-ben.

Egyedüli főraktára

Váray József

fűszer- és esemege-kereskedésében

Debreczen, Városi új bérpalota, a hol is

„MARTELL”

Cognac készítményei, mint főelárusítónál mérsékelt árban kapható.

Bebizonyított dolog!

hogy a rossz rendszer, szerint szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója: aki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon

Goldstein Karolina

orvosi elismerésben részesült

Első Magyar Mellfűző-gyárához
(Debreczen, Főter)

hol a higiénikus szempontból legjobbnak elismert,

szabadalmazott

mellfűző-különlegességeket

nagy választékban lehet beszerezni.

Megrendelések vidékre is (6 óra alatt) készülnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

